

Åsa Nilsson
Certifierad kommunal revisor
asa.v.nilsson@skane.se

MISSIV

Datum 2024-01-29
Dnr 2023-RG000025

Regionstyrelsen
Hälso- och sjukvårdsnämnden
Psykiatri-, habilitering- och
hjälpmedelsnämnden
Primärvårdsnämnden

Granskning av Tillgänglighet inom barn- och ungdoms- psykiatri och vuxenpsykiatri - Rapport nr 12 – 2023

Den sammanfattande bedömningen är att Region Skånes arbete för att öka tillgängligheten endast till viss del är ändamålsenligt. Det har noterats att åtgärder från ansvariga politiska organ, det vill säga psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden och primärvårdsnämnden, vidtagits för att öka tillgängligheten. Däremot når inte Region Skåne målen vad gäller tillgänglighet i hela vårdkedjan, varken inom barn- och ungdomspsykiatri (Bup) eller vuxenpsykiatri. Utifrån iakttagelser under granskningens gång bedöms därför inte vidtagna åtgärder vara tillräckliga för att öka tillgängligheten och säkerställa en tillgänglig vård till alla invånare med psykisk ohälsa i Skåne.

I rapporten framgår också att vidtagna åtgärder inte är tillräckliga för att nå målen om en god tillgänglighet inom samtliga vårdområden. Det bedöms att en översyn behöver göras av om verksamheten har förutsättningar och resurser för att hantera det ökade inflödet, framför allt till Bup och Första linjen.

Vidare visar granskningen att den basala redovisningen bedöms vara ändamålsenlig för att redovisa tillgängligheten, där tydliga rapporter skickas ut med hög frekvens. Däremot finns förbättringspotential i redovisningen av tillgänglighet i alla steg, exempelvis tillgängligheten till digitala system och anpassning till arbetet med stegvis vård.

Granskningen visar också att en stor och ökande andel patienter söker till vården för neuropsykiatrisk problematik. Detta riskerar att skapa undanträngningseffekter för andra psykiatriska diagnoser. Inom nuvarande struktur, med flera olika nämnder ansvariga för olika delar av den psykiatriska vården, bedöms det vara utmanade att få en uppsikt och översyn över helheten.

I bilaga till detta missiv lämnar vi rekommendationer till regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden och primärvårdsnämnden. I bilaga anges också instruktioner för yttrande samt svarsformulär.

Revisorskollegiet behandlade rapporten vid sammanträdet 2024-01-29 och beslutade att översända missiv och rapport för yttrande till ovan berörda nämnder/styrelser. Yttranden med uppgifter om verkställda och planerade åtgärder ska lämnas senast 2024-04-26.

För revisorskollegiet

Peter J Olsson
Ordförande

George Smidlund
Revisionsdirektör

Revisorernas rekommendationer

Rekommendationer till regionstyrelsen:

- Intensifiera sitt arbete med att samordna involverade nämnder för att säkerställa en strategisk uppsikt och utveckling av den psykiatriska vården i sin helhet, det vill säga verksamheter i såväl privat som egen regi samt på både primärvårds- och specialistnivå.
- Försäkra sig om att tillskjutna medel och resursfördelning är tillräckliga för att bemöta det höga inflödet av patienter, framför allt till Bup och Första linjen.

Rekommendationer till hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Försäkra sig om att tillskjutna medel och resursfördelning är tillräckliga för att bemöta det höga inflödet av patienter, framför allt till Bup och Första linjen.
- Tillse att psykiatrin ges förutsättningar för en hög produktivitet och effektivitet, med tydliga och utvärderingsbara mål, delmål och indikatorer, inom hela vårdkedjan och för alla behovsgrupper.
- Säkerställa kontinuerlig uppföljning och utvärdering av vidtagna åtgärder för att försäkra sig om att gjorda insatser de facto ökar tillgängligheten till vård.
- Tillse att medicinska prioriteringar genomgående sker i enlighet med behovsprincipen och inte påverkas av geografisk bostadsort eller diagnosgrupp. Detta gäller både tillgänglighet (till första besök, utredning och behandling) och beträffande den totala omfattningen av vårdinsatserna.

Rekommendationer till psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden:

- Försäkra sig om att tillskjutna medel och resursfördelning är tillräckliga för att bemöta det höga inflödet av patienter, framför allt till Bup och Första linjen.
- Tillse att psykiatrin ges förutsättningar för en hög produktivitet och effektivitet, med tydliga och utvärderingsbara mål, delmål och indikatorer, inom hela vårdkedjan och för alla behovsgrupper.
- Säkerställa kontinuerlig uppföljning och utvärdering av vidtagna åtgärder för att försäkra sig om att gjorda insatser de facto ökar tillgängligheten till vård.
- Tillse att medicinska prioriteringar genomgående sker i enlighet med behovsprincipen och inte påverkas av geografisk bostadsort eller diagnosgrupp. Detta gäller både tillgänglighet (till första besök, utredning och behandling) och beträffande den totala omfattningen av vårdinsatserna.
- Säkerställa att det, utöver den basala redovisningen, sker en förbättrad redovisning av tillgängligheten med hög kvalitet i hela

vårdkedjan. Detta gäller inom samtliga vårdområden för att möjliggöra jämförelser och utvärdering av vidtagna tillgänglighetsåtgärder.

Rekommendationer till primärvårdsnämnden:

- Tillse att medicinska prioriteringar genomgående sker i enlighet med behovsprincipen och inte påverkas av geografisk bostadsort eller diagnosgrupp. Detta gäller både tillgänglighet (till första besök, utredning och behandling) och beträffande den totala omfattningen av vårdinsatserna.

Anvisningar för yttrande

- Svaret ska innehålla uppgifter om vilka åtgärder som vidtagits eller planeras vidtas utifrån revisorernas rekommendationer.
- Det ska finnas en tydlig koppling mellan de rekommendationer som revisorerna lämnat och de åtgärder som beskrivs i svaret.
- Svaret bör så långt det är möjligt innehålla tidsangivelser för när åtgärderna genomförs.
- Svaret bör så långt det är möjligt innehålla beskrivning hur åtgärderna genomförs.
- Svaret bör så långt det är möjligt beskriva vilken eller vilka funktioner inom förvaltningen eller sjukhuset som fått i uppdrag att arbeta med åtgärderna.
- Om styrelsen/nämnden inte planerar att vidta några åtgärder, motivera varför.
- Om styrelsen/nämnden inte kan svara på utsatt tid, kontakta revisionskontoret.

Nedan bifogas formulär som kan användas för svar på revisorernas rekommendationer. Syftet med formuläret är att underlätta kommunikationen och därmed tydliggöra vilka åtgärder styrelsen och nämnden vidtagit eller planerar att vidta.

Svarsformulär för regionstyrelsen

Intensifiera sitt arbete med att samordna involverade nämnder för att säkerställa en strategisk uppsikt och utveckling av den psykiatriska vården i sin helhet, det vill säga verksamheter i såväl privat som egen regi samt på både primärvårds- och specialistnivå.

Regionstyrelsens svar:

Försäkra sig om att tillskjutna medel och resursfördelning är tillräckliga för att bemöta det höga inflödet av patienter, framför allt till Bup och Första linjen.

Regionstyrelsens svar:

Övriga kommentarer:

Regionstyrelsens svar:

Svarsformulär för hälso- och sjukvårdsnämnden:

Försäkra sig om att tillskjutna medel och resursfördelning är tillräckliga för att bemöta det höga inflödet av patienter, framför allt till Bup och Första linjen.
Hälso- och sjukvårdsnämndens svar:
Tillse att psykiatrin ges förutsättningar för en hög produktivitet och effektivitet, med tydliga och utvärderingsbara mål, delmål och indikatorer, inom hela vårdkedjan och för alla behovsgrupper.
Hälso- och sjukvårdsnämndens svar:
Säkerställa kontinuerlig uppföljning och utvärdering av vidtagna åtgärder för att försäkra sig om att gjorda insatser de facto ökar tillgängligheten till vård.
Hälso- och sjukvårdsnämndens svar:
Tillse att medicinska prioriteringar genomgående sker i enlighet med behovsprincipen och inte påverkas av geografisk bostadsort eller diagnosgrupp. Detta gäller både tillgänglighet (till första besök, utredning och behandling) och beträffande den totala omfattningen av vårdinsatserna.
Hälso- och sjukvårdsnämndens svar:
Övriga kommentarer:
Hälso- och sjukvårdsnämndens svar:

Svarsformulär för psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden:

Försäkra sig om att tillskjutna medel och resursfördelning är tillräckliga för att bemöta det höga inflödet av patienter, framför allt till Bup och Första linjen.
Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens svar:
Tillse att psykiatrin ges förutsättningar för en hög produktivitet och effektivitet, med tydliga och utvärderingsbara mål, delmål och indikatorer, inom hela vårdkedjan och för alla behovsgrupper.
Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens svar:
Säkerställa kontinuerlig uppföljning och utvärdering av vidtagna åtgärder för att försäkra sig om att gjorda insatser de facto ökar tillgängligheten till vård.
Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens svar:
Tillse att medicinska prioriteringar genomgående sker i enlighet med behovsprincipen och inte påverkas av geografisk bostadsort eller diagnosgrupp. Detta gäller både tillgänglighet (till första besök, utredning och behandling) och beträffande den totala omfattningen av vårdinsatserna.
Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens svar:
Säkerställa att det, utöver den basala redovisningen, sker en förbättrad redovisning av tillgängligheten med hög kvalitet i hela vårdkedjan. Detta gäller inom samtliga vårdområden för att möjliggöra jämförelser och utvärdering av vidtagna tillgänglighetsåtgärder.
Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens svar:
Övriga kommentarer:
Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens svar:

Svarsformulär för primärvårdsnämnden:

Tillse att medicinska prioriteringar genomgående sker i enlighet med behovsprincipen och inte påverkas av geografisk bostadsort eller diagnosgrupp. Detta gäller både tillgänglighet (till första besök, utredning och behandling) och beträffande den totala omfattningen av vårdinsatserna.

Primärvårdsnämndens svar:

Övriga kommentarer:

Primärvårdsnämndens svar: